

[K. Axel Nielsen.]

en betydelig videregående adgang til aflytning. En regel som den almindelige svenske kan ikke anvendes her i landet, idet vi ikke har så snævre strafferammer som i den svenske straffelov.

Udvalget har søgt at finde en generel afgrænsning for adgangen til at foretage telefonaflytning, men på grund af den danske straffelovs vide strafferammer er det ikke lykkedes. Der var derfor ikke anden udvej end i loven at opregne de bestemmelser i straffeloven, med hensyn til hvilke mistanke om overtrædelse kunne give adgang til telefonaflytning efter retskendelse.

Disse straffebestemmelser er, som det fremgår af ændringsforslag nr. 1, dem, der omhandles i straffelovens kapitler 12, 13 og 20, d. v. s. forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed, forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder og de almenfarlige forbrydelser; endvidere straffelovens § 119, stk. 1 og 2, der omhandler vold og ulovlig tvang overfor tjenestemand, § 124, stk. 1, og § 125, der omhandler forskellige bestemmelser om befrielse af en anholdt og fængslet, hjælp til undvigelse ved at skjule undvegne fanger, unddragelse fra strafforfølgning, udsettelse af forbrydelsens spor m. m., straffelovens § 127, der omhandler unddragelse fra krigstjeneste m. v., § 133, stk. 3, der omhandler ledelse af eller deltagelse i opløb i forbindelse med vold eller trusel om vold, §§ 193 og 194, der omhandler forstyrrelse af samfærdselsmidler, offentlige værker, vandværker, elektricitetsværker o. lign., § 215, der omhandler barnerov, § 260 om ulovlig tvang, § 261 om mindre grove tilfælde af frihedsberøvelse, § 264 a om grov husfredskrænkelse, § 266 om fremkaldelse af frygt for liv, helbred eller velfærd ved trusel om at foretage en forbrydelse og § 281 om afpresning samt de nævningesager, der omhandles i retsplejelovens § 687, stk. 1 a, d. v. s. sager, i hvilke der kan idømmes straf af fængsel i 8 år eller derover.

Udvalget mener, at der i ændringsfor-

slaget er givet en udtømmende opregning af de tilfælde, hvor det kan være nødvendigt at give adgang til telefonaflytning. På den anden side må det erkendes, at der ofte vil foreligge mistanke om overtrædelse af de i ændringsforslaget nævnte bestemmelser, men hvor det vil være urimeligt at give kendelse om telefonaflytning. Ikke enhver nok så ringe overtrædelse af de nævnte bestemmelser skal medføre risiko for aflytning af telefonen. Her må man — og det tror jeg man kan — regne med en naturlig tilbageholdenhed både hos politiet og hos retten. Det er jo ifølge de oplysninger, udvalget har modtaget, ikke hyppigt, politiet anvender telefonaflytning. Ifølge det oprindelige forslag kunne man efter lovens ord aflytte enhver telefon, når det måtte antages, at aflytningen ville være af væsentlig betydning for opklaring eller afværgelse af en forbrydelse. Efter ændringsforslaget er det kun telefonsamtaler til eller fra bestemte telefoner, der kan aflyttes, når der er påviselig grund til at antage, at der over disse telefoner gives meddelelser til eller fra den, der mistænkes. Den mistænkte skal med andre ord være i den ene eller den anden ende af tråden.

Kendelse om aflytning gives for et bestemt tidsrum. Udvalgets medlemmer er enige om, at en frifindende endelig dom afbryder tidsfristen. Skulle politiet efter en endelig dom om frifindelse fortsat ønske telefonaflytning, må det indhente en ny retskendelse.

Også politiets adgang til telefonaflytning uden retskendelse er ved ændringsforslaget blevet noget indskrænket. Efter det oprindelige forslag kunne politiet, såfremt der var øjensynlig fare for, at øjemedet ville forspildes, hvis retskendelse skulle afventes, foretage aflytning 1) i statsadvokatsager, men dog kun, når den mistænkte var på ledningen, 2) i sådanne sager, som omhandles i straffelovens §§ 98, 99 102 og 106—113, d. v. s. de alvorligste tilfælde af forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed og af forbrydelser mod statsforfatningen, og